

Vì một Việt Nam sáng, xanh, sạch, đẹp mùa Quốc khánh và cả mai sau

08:48 15/08/2025

Sắp tới, đất nước sẽ bước vào một dịp lễ trọng đại: Kỷ niệm 80 năm Cách mạng Tháng Tám và Quốc khánh 2/9. Đây là sự kiện đặc biệt thiêng liêng, gợi nhớ thời khắc lịch sử khai sinh nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa, nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

Các đơn vị duy trì cây xanh trên địa bàn thành phố Hà Nội đồng loạt ra quân chỉnh trang đô thị

Để đón mừng những ngày lễ lớn này, bên cạnh việc tổ chức các hoạt động kỷ niệm, việc chỉnh trang, dọn dẹp, tạo dựng một không gian xanh, sạch, đẹp, văn minh là yêu cầu bắt buộc.

Trong bối cảnh đó, ngày 13/8/2025, Thủ tướng Phạm Minh Chính đã ban hành Công điện số 134/CĐ-TTg, phát động phong trào toàn dân chung tay bảo vệ môi trường, tổng vệ sinh trên phạm vi cả nước, hướng tới một diện mạo tươi mới cho

đô thị, làng quê và các không gian công cộng trong dịp lễ trọng đại này.

Hãy cùng nhau tạo ra một phong trào thực chất

Công điện đưa ra những yêu cầu rõ ràng, cụ thể và có thể triển khai ngay: Phát động phong trào tổng vệ sinh, truyền thông để người dân tự giác giữ gìn vệ sinh trong nhà, ngoài ngõ, bố trí hợp lý thùng rác và điểm tập kết, tổ chức thu gom, phân loại và xử lý rác kịp thời, đồng thời tăng cường kiểm tra, xử lý nghiêm các hành vi vi phạm. Sự chi tiết và khả thi của các nhiệm vụ giúp các địa phương dễ dàng thực hiện, tạo ra kết quả thực chất thay vì phong trào hình thức.

Điểm đáng chú ý là Công điện huy động sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị và cộng đồng. Đoàn Thanh niên, Hội Phụ nữ, Hội Cựu chiến binh, Hội Nông dân được giao vai trò nòng cốt, vừa tổ chức vừa giám sát tại các khu dân cư, nơi công cộng. Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức thành viên hướng dẫn, nhân rộng những mô hình như "Khu dân cư xanh - sạch - đẹp", "Đường phố văn minh, không rác thải" để phong trào lan tỏa sâu rộng và duy trì được lâu dài.

Cùng với đó, các địa phương được yêu cầu rà soát và bổ sung hạ tầng phục vụ vệ sinh môi trường, từ phương tiện thu gom đến hệ thống điểm tập kết tại những nơi đông người như chợ, trường học, bến xe, khu vui chơi, khu vực tổ chức lễ hội. Công tác thu gom và xử lý rác phải diễn ra kịp thời, đặc biệt tại các điểm du lịch, khu dân cư, đường phố, bờ biển trong suốt dịp lễ, để bảo đảm bộ mặt đô thị và nông thôn đều sạch sẽ, văn minh.

Truyền thông đóng vai trò quan trọng trong việc tạo hiệu ứng lan tỏa. Công điện giao nhiệm vụ cho báo chí, truyền hình và các kênh thông tin chính thống tăng cường thời lượng phản ánh, giới thiệu những mô hình hay, cách làm hiệu quả, đồng thời thẳng thắn chỉ ra những nơi làm chưa tốt. Cách làm này không chỉ khuyến khích các địa phương nỗ lực hơn, mà còn giúp người dân nhận thấy tác động trực tiếp của phong trào tới cuộc sống hằng ngày.

Bên cạnh mục tiêu trước mắt phục vụ lễ kỷ niệm, Công điện đặt nền móng cho một hướng đi lâu dài khi giao Bộ Nông nghiệp và Môi trường chuẩn bị dự thảo Nghị quyết của Chính phủ về bảo vệ môi trường. Nếu được ban hành và thực thi, đây sẽ là cơ sở để phong trào vệ sinh môi trường trở thành một nếp sống thường xuyên, góp phần xây dựng hình ảnh một Việt Nam văn minh, hiện đại, thân thiện với môi trường.

Môi trường xanh, không gian xanh đang là những thước đo hàng đầu của chất lượng cuộc sống

Ý nghĩa của Công điện

Công điện có ý nghĩa như một "đòn bẩy" quản trị biến dịp lễ lớn thành thời điểm rà soát, chấn chỉnh và chuẩn hóa công tác môi trường từ gốc đến ngọn. Trên bình diện tổ chức thực thi, văn bản kích hoạt cơ chế "tổng động viên" ở cấp cơ sở: Chủ tịch UBND các địa phương phải huy động hệ thống đoàn thể giữ vai trò nòng cốt để tổ chức, hướng dẫn và giám sát phong trào ngay tại khu dân cư và không gian công cộng, thay đổi hành vi ở nơi phát sinh rác nhiều nhất.

Cùng với đó là mệnh lệnh kỹ thuật rất cụ thể: Rà soát và bố trí hạ tầng thu gom (thùng rác, điểm tập kết, phương tiện), bảo đảm thu gom – phân loại – xử lý kịp thời, đồng thời tăng cường kiểm tra và xử lý nghiêm hành vi xả rác bừa bãi—tức là kết hợp "cái khung cứng" (kỷ luật, chế tài) với "cái khung mềm" (thói quen, nếp sống).

Đây cũng là dịp thuận lợi để các tỉnh, thành phố thực hiện một cuộc "tổng vệ sinh" quy mô lớn, xử lý những điểm nóng về rác thải, nước thải và cảnh quan xuống cấp. Hoạt động này giúp chính quyền địa phương biến những con đường lộn xộn thành tuyến phố văn minh, những bãi đất bỏ hoang thành công viên, những dòng kênh ô nhiễm thành mặt nước trong lành.

Ô nhiễm, rác thải và cảnh quan nhếch nhác vốn là vấn đề lớn của Việt Nam, tác động trực tiếp đến sức khỏe cộng đồng, chất lượng sống và hình ảnh quốc gia. Nếu tận dụng tốt cơ hội, các địa phương có thể tạo ra những không gian sáng, xanh, sạch, đẹp, hiện đại, đáp ứng nhu cầu của người dân và để lại ấn tượng

tích cực với du khách.

Ở chiều lan tỏa xã hội, Công điện phân vai rõ ràng cho các lực lượng quần chúng: Đoàn Thanh niên tổ chức đội hình tình nguyện, nhà trường phối hợp giáo dục phân loại rác; Hội Phụ nữ phát động "Nhà sạch, ngõ đẹp", "Gia đình 5 không, 3 sạch"; Cựu chiến binh nêu gương giám sát ở cộng đồng; Hội Nông dân thúc đẩy các mô hình "Đường hoa, đường cây xanh", "Thôn xóm xanh - sạch - đẹp - an toàn". Những "tế bào" xã hội này chính là mạng lưới thực thi tại chỗ, biến chủ trương thành hành động cụ thể hằng ngày.

Báo chí Trung ương và địa phương được giao vai trò "bộ khuếch đại" của phong trào - tăng thời lượng tuyên truyền, nêu gương điển sáng và phê bình điển yếu - tạo áp lực xã hội tích cực để việc làm sạch môi trường diễn ra liên tục chứ không bùng lên rồi tắt.

Ở bình diện thể chế, Công điện mở khóa cho một bước đi bền vững hơn: yêu cầu xây dựng dự thảo Nghị quyết của Chính phủ để huy động nguồn lực và chuẩn hóa chính sách môi trường; đồng thời giao Văn phòng Chính phủ theo dõi, đôn đốc - hình thành trách nhiệm dọc từ Trung ương tới địa phương, giúp phong trào thoát khỏi tính thời vụ.

Công điện là chiếc "cầu nối" giữa sự kiện và cải cách: Nó tạo một "cửa sổ cơ hội" để các địa phương xử lý dứt điểm những điểm nóng rác thải, chuẩn hóa hạ tầng, định hình chuẩn mực ứng xử công cộng; nếu nắm bắt tốt, chất lượng sống của người dân, sức hấp dẫn du lịch và năng lực cạnh tranh đô thị đều có thể được cải thiện rõ rệt. Để bảo đảm hiệu quả, cần đi kèm bộ chỉ số đo lường minh bạch (tiến độ thu gom, mật độ thùng rác, tỉ lệ phân loại tại nguồn, mức độ hài lòng của người dân) và công khai theo dõi thường xuyên - như vậy phong trào sẽ đi vào thực chất, bền vững.

Công điện số 134/CĐ-TTg là lời nhắc nhở, rằng bảo vệ môi trường là công việc của tất cả mọi người, không phân biệt lứa tuổi, ngành nghề hay vị trí xã hội. Trong dịp 80 năm Quốc khánh, mỗi cá nhân, mỗi tổ chức đều có thể góp phần làm cho quê hương sạch hơn, đẹp hơn, từ những việc nhỏ như bỏ rác đúng chỗ, đến tham gia các đợt tổng vệ sinh ở khu dân cư. Thành quả của những hành động hôm nay sẽ không chỉ làm nên một mùa lễ rực rỡ, mà còn để lại môi trường sống lành mạnh cho các thế hệ mai sau. Hãy cùng chung tay tạo ra một môi trường sống xanh, sạch, đẹp và duy trì nó cho hôm nay và cho mai sau.

Bài viết của TS. Nguyễn Sĩ Dũng trên chinhphu.vn